

Handläggare
Tom Johannesen
Tillväxtchef
Kommunledningsförvaltningen

Mottagare
Kommunstyrelsen

tom.johannesen@tranas.se

Svar på medborgarförslag om att bevara Kraftverket

Förvaltningens förslag till beslut

att avslå medborgarförslaget om att förvärva Östra Vakten 1 och 2 med motiveringen att kommunen inte behöver fastigheterna för att omdana området.

Sammanfattning

Studiefrämjandet är ägare till fastigheterna Östra Vakten 1 och 2. Ägaren har framfört att fastigheterna är till salu och ställt frågan om kommunen är intresserad av att förvärva dessa. Tranås kommun har av flera anledningar meddelat att det inte finns intresse för fastigheterna.

Under tiden har det inkommit nio medborgarförslag om att kommunen borde förvärva fastigheterna för att säkerställa nuvarande kulturell verksamhet. Inte heller dessa skäl är tillräckliga för att kommunen ska förvärva fastigheterna.

Beskrivning av ärendet

Fastigheterna Östra Vakten 1 och 2 ägs sedan 2009 av Studiefrämjandet. Byggnaden uppfördes på sent 1800-tal som lantmannabyggnad och sedan dess har diverse verksamheter funnits i byggnaden. Den är kanske mest känd som pälsfabriken Sobelhuset. Sedan 1990-talet inhyser fastigheten olika kulturverksamheter och i dag är det alltså Studiefrämjandet som bedriver verksamhet samt hyr ut lokaler för olika kulturaktiviteter som replokaler, ateljéer, studiecirklar, utbildning, dans, teater, konserter mm.

Studiefrämjandet ser över sitt fastighetsbestånd och ägande nationellt och önskar sälja fastigheterna men bli kvar som hyresgäst med nuvarande verksamhet.

Under september 2025 inkom nio medborgarförslag från privatpersoner som framför att kommunen bör förvärva fastigheterna i syfte att stödja, säkerställa och utveckla den kulturella verksamheten som finns på platsen. Bakgrunden till detta är att verksamheten bedöms vara betydande för Tranås kulturliv och en god bas för rekrytering och utveckling inom musik och scenkonst mm.

Kommunen har undersökt möjligheterna att förvärva fastigheten av flera olika

anledningar.

- Fastigheterna ligger i nära anslutning till kommunens kraftvärmeverk. Kommunen har under året färdigställt en riskutredning för verket för att ta ställning till expansionsmöjligheter och risker för närliggande fastigheter. Med denna utredning som utgångspunkt finns det ingen anledning för Tranås Energi AB att förvärva fastigheterna.
- I samband med pågående arbete med Stadsvision 2.0 har frågan uppkommit om förvärv. Avsikten med sådana förvärv är att omvandla fastigheter från ett ändamål till ett annat. Nuvarande användning av fastigheterna passar väl in i området och även i framtida utveckling enligt de visioner som finns i stadsvisionsarbetet. Stadsvisionen planeras att antas i slutet av 2026.
- För säkerställande av verksamheten på nuvarande plats och utveckling av densamma, enligt inkomna medborgarförslag, är kommunens bedömning att kommunens satsning på kulturlivet i övrigt är omfattande. Medborgarna ska vara kulturskapare och kommunen ska vara en möjliggörare. Med nuvarande fastighetsägare kommer den kulturella verksamheten i fastigheten att finnas kvar.

Sammantagen bedömning är att kommunen inte ska förvärva fastigheten för att behöva säkerställa verksamheten eller av annan anledning.

Samråd

Samråd kring förvärv av fastigheten har genomförts med tillväxtgruppen, Tranås Energi AB samt kultur- och fritidsförvaltningen.

Ekonomi

Ingen finansiering är aktuell.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige 2025-09-15 (2025-09-15 KF §146)

Tjänsteutlåtande kommunledningsförvaltningen 2026-01-08

Medborgarförslag om att bevara Kraftverket (KS2025/386)

Medborgarförslag Kraftverket (KS2025/365)

Medborgarförslag om att bevara Kraftverket som kulturhus (KS2025/364)

Medborgarförslag om att bevara och utveckla Kraftverket som kulturhus (KS2025/362)

Medborgarförslag om att bevara och vidareutveckla Sobelhuset (Kraftverket) (KS2025/370)

Medborgarförslag om att köpa fastigheten Kraftverket Sobelhuset (KS2025/373)

Medborgarförslag om att köpa fastigheten Kraftverket Sobelhuset (KS2025/371)

Medborgarförslag om att rädda Kraftverket (KS2025/363)

Medborgarförslag om att utreda möjligheter att stödja och säkra Kraftverkets
fortlevnad (KS2025/374)

Beslutet skickas till

Diariet
Förslagsställare

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Tom Å Johannesen
Tillväxtchef